

Memurin kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki kanunun 3 üncü maddesinin tefsirine dair 3/391 numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Memurin kanunu muvakkat encümeni mazbatası

T. C.
Başvekâlet
Kararlar müdürlüğü
Sayı 6/3490

5 - XII - 1933

B. M. M. Yüksek Reisliğine

1777 sayılı kanunun üçüncü maddesinin tefsiri hakkında Ziraat vekilliğinden yazılan 27-XI-1933 tarih ve 3908 sayılı tezkere sureti yüksek huzurlarına sunulmuştur.

İşin tefsir yolu ile halline ve sonunun bildirilmesine yüksek müsaadelerini dilerim efendim.

Başvekil
İsmet

Ziraat vekilliği Zat İş. M. 3908 sayılı ve 27 - XI- 933 tarihli tezkeresi suretir

Memurin kanununun bazı maddelerini tadil eden 1777 sayılı kanunun sureti merbut 3 üncü maddesinde:

Vekâlet emrinde bulunan memurlara hizmet müddetlerine göre en çok üç veya beş sene açık maaşı verilebileceği ve bu müddet içinde her hangi bir sebeple tayin olunmayanlar hakkında 1683 sayılı tekaüt kanununun 13 üncü maddesi mucibince muamele ifası tasrih olunmakta isede açık maaşının verilmesinde asgari bir müddet beyan edilmemektedir.

Memurin kanununun birinci muvakkat maddesi mucibince gerek sicil ve gerek iktidar ve ehliyeti itibarile vücutlarından istifade melhuz olmayan memurlar bu maddenin meri bulunduğu zamanlarda tasfiye edilmişler isede maddenin meriyetten kaldırıldığı tarihten sonra yeniden alınan memurlar arasında vücudundan istifade olunmayacak memurlar bulunmakta ve bunlar bugün açık maaş almakta veya talep etmektedirler. Vakıa münhal memuriyetler oldukça açıkta bulunan memurlar tayin olunmak suretile tavzif ediliyorlarsa da tasfiye edilen memurlar vasfından bulunanların tayinleri halinde iş müteessir bulunmakta ve açıkta bırakılarak maaş verilmesinde de bütçeye fazla bir masraf tahmil olunmaktadır.

Binaenaleyh açıkta bulunup ta açık maaş almakta bulunan ve hakikaten vücutlarından istifade memul olmayan memurların tekaüde sevk edilerek açık vaziyetlerine nihayet verilmek suretile tasfiyeleri faydalı bulunacaktır. Bu hususun temini için arzedilen 1777 sayılı kanunun 3 üncü maddesinde yazılı azami müddetin haddi asgarisi olup olmadığının ve vekâlet emrinde bulunan bu gibilerin maddede yazılı ve azami olarak tasrih edilmiş olan üç veya beş seneden evel tekaüde sevklerinin mümkün olup olmadığının tefsiren izah buyurulması esbabının temini maruzdur efendim.

Memurun kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında 1777 sayılı kanunun üçüncü maddesi

Mezkûr kanunun 60 ıncı maddesi yerine aşağıdaki madde konulmuştur:

«Her derece ve sınıftaki memur lüzumu sabit olduğu takdirde tayinlerindeki usule göre mensup olduğu vekâlet emrine alınabilir. Bu takdirde on beş seneden aşağı hizmeti olanlara dörtte bir, on beş seneden yirmi seneye kadar hizmeti olanlara üçte bir, yirmi seneden fazla hizmeti olanlara yarım maaş verilir.

Bu tarzda vekâlet emrine alınanlardan hizmet müddeti on beş seneden aşağı olanlar en çok üç, on beş seneden yukarı olanlar en çok beş sene zarfında hizmete tayin olunmazlarsa haklarında tekaüt kanununa göre muamele yapılır».

Memurin kanunu muvakkat encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Memurin Ka. Mu. Encümeni

Karar No. 2

Esas No. 3/391

26 - XII - 1933

Yüksek Reisliğe

1777 sayılı kanunun üçüncü maddesinin tefsiri hakkında Ziraat vekâletinden yazılan 3908 sayılı tezkere sureti Başvekâletin 5 - XII - 1933 tarih ve 3400 sayılı tezkeresile Memurin kanunu muvakkat encümenimize havale buyurularak mevzu tefsir meselesi Ziraat vekâleti müsteşarı huzurile görüşüldü.

Ziraat vekâletinin tezkeresinde: Vekâlet emrine alınmalarına lüzum görülen memurlar arasında gerek sicil ve gerekse ehliyet itibarile vücutlarından istifade melhuz olmayan memurlar da bulunduğu ve bu gibi memurlar memuriyete tayin olundukları takdirde işin müteessir olduğu ve tayin edilmedikleri halde de bütçeye fazla bir masraf tahmil olunmakta olduğu zikredilerek bu suretle açık maaşı alanların 1777 sayılı kanunun üçüncü maddesinde yazılan ve maaşlarını almağa esas olan üç veya beş sene müddetten evvel tekaüde sevklarının mümkün olup olmayacağı ve üç veya beş sene müddetin asgarî haddi olup olmadığıнын tayini tefsir suretile talep olunmaktadır. Encümeninizce varılan neticeye göre vücutlerinden istifade melhuz olmayan memurların sicillerine ve ehliyetlerine göre 1683 sayılı tekaüt kanununun 13 üncü maddesinin (D) fıkrası mucibince muamele ifası mümkün olduğu mülâhaza olunmakla beraber 1777 sayılı kanunun sarahat ve tatbiki-na binaen muhtacı tefsir bir cihet görülememiştir.

Heyeti umumiyenin tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Memurin Ka. Mu. En. Rs.	M. M.	Kâtip	Aza	Aza	Aza
İstanbul	Tokat		Çorum	İzmir	Malatya
Dr. İbrahim Tali	Resai		İsmail Kemal	Kâmil	Dr. Hilmi

seyrisefain muahedesi en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi esasına göre tanzim edilmiş idi. Halbuki tatbikatta Japonyanın memleketimize ithalâtile bizim Japonyaya ihracatımız arasında çok mühim fark bulunduğundan memleketimizin menfaati bu usulden ayrılmayı şiddetle icap ettirmiş ve meselenin ehemmiyetini nazarı dikkate alan Hükümetimiz, Japonya Hükümeti ile tekrar müzakere açarak iki memleket arasındaki ticari müvazeneyi daima kontrol ile hali müvazenede tutabilecek bir şeklin tatbikını temin eden bir takrir kabul ve imzasında mutabık kalmıştır. Encümenimiz bu takrirler hükümlerini iktisadî menfaatimize çok uygun bulunduğundan tasdikını teklif eden kanunun esas itibarile kabulüne şayan bulmuştur. Meselenin ehemmiyetine binaen Heyeti Umumiyece de müstacelen müzakeresine müsaade buyurulmak istirhamile Yüksek Reisliğe takdim olunur.

İktisat E. Rs.	M. M.	Kâtip	Aza	Aza	Aza
Edirne	Şebîn K.	Afyon K.	İstanbul	İstanbul	Eskişehir
Şakir	İsmail Akosmanzade	İzzet	Alâeddin	H. Vasıf	Emin
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
İstanbul	İstanbul	Gümüşane	Bursa	Zoguldak	İzmir
Yaşar	A. Hamdi	Edip Servet	Rüşti	Ragıp	M. Sadettin

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye Cümhuriyeti ile Japonya İmparatorluğu arasında münakit ticaret ve seyrisefain muahedesine mütedair itilâf hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Türkiye Cümhuriyeti ile Japonya İmparatorluğu arasında 1930 senesi teşrinievvelinin 11 inci günü Ankarada akit ve imza olunan ve 30 mart 1931 tarih ve 1792 sayılı kanunla tasdik edilen ticaret ve seyrisefain muahedesine mülhak olmak üzere Hariciye vekâleti ile Japonya sefareti arasında teati edilecek suretleri aşağıda yazılı takrirler ile tesbit edilen itilâf kabul ve tasdik edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

25 - XII - 1933

Bş. V.	Ad. V. V.	M. M. V.	Da. V.	Ha. V.	Mal V.	Mf. V.	Na. V.
İsmet	Zekâi	Zekâi	Ş. Kaya	Dr. T. Rüşti	M. Abdülhalik	Hikmet	Fuat
İk. V.	S. İ. M. V. V.	G. İ. V.	Zr. V.				
M. Celâl	Muhlis		Muhlis				

JAPONYA TAKRİRİ TERCÜMESİ

Vekil Beyefendi,

İktisadi buhranı hazırım geçirmekte olduğu fevkalâde ahvale mebni ve ticarî meselelerde ister şarta muallâk, ister gayrimuallâk mefhumlarda en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesinin faydalarından sarfmazar etmek ve binaenaleyh Türkiyenin her hangi zümre, Japon ticarî eşyasına hini ithalde alacağı takyit veya memnuiyet tedbirlerine muhalefet etmemek hususunda Japon İmparatorluk Hükûmetinin Türkiye Cümhuriyeti Hükûmetile mutabık kaldığını Hükûmetimin emrine ittibaen arz ile şeref kesbederim.

Kezalik Japon İmparatorluk Hükûmeti 11 teşrinievvel 1930 muahedesinin meriyet müddetini bir sene olarak tahdit hususunda Türkiye Cümhuriyeti Hükûmetile mutabık kalmıştır.

11 teşrinievvel 1930 muahedesinin bu hususta mütehalif hükümleri mezkûr muahede ile beraber aynı tesiri ve aynı şumulü haiz olup onun tam bir cüzünü teşkil eyleyen ve meriyet şartlarına tâbi bulunan işbu tahrir muhteviyatını talil edemeyeceği tabiidir.

İşbu nota mezkûr muahede ile aynı zamanda meriyet kesbetmek üzere 11 teşrinievvel 1930 tarihli muahedenin tasdiknamelerile beraber aynı zamanda ve aynı tarzda teati edilecektir.

İhtiramatı faikamın kabulünü rica ederim Vekil Beyefendi.

JAPONYAYA TARAFIMIZDAN TEVDİ EDİLECEK TAKRİR TERCÜMESİ

Vikont cenapları,

İktisadi buhranı hazırım geçirmekte olduğu fevkalâde ahvale mebni ve ticarî meselelerde ister şarta muallâk, ister gayri muallâk mefhumlarında en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesinin faydalarından sarfı nazar etmek ve binaenaleyh Japonyanın her hangi zümre Türk ticarî eşyasına karşı hini ithalde alacağı takyit veya memnuiyet tedbirlerine muhalefet etmemek hususunda Türkiye Cümhuriyeti Hükûmetinin Japon İmparatorluk Hükûmetile mutabık kaldığını Hükûmetimin emrine istinaden arz ile şeref kesbederim.

Kezalik Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti 11 teşrinievvel 1930 muahedesinin meriyeti müddetini bir sene olarak tahdit hususunda Japon İmparatorluk Hükûmetile mutabık kalmıştır.

11 teşrinievvel 1930 muahedesinin bu hususta muhtelif hükümleri mezkûr muahede ile beraber aynı tesir ve aynı şumulü haiz olup onun tam bir cüzünü teşkil eyleyen ve meriyet şartlarına tâbi bulunan işbu tahrir muhteviyatını talil edemeyeceği tabiidir.

İşbu nota mezkûr muahede ile aynı zamanda meriyet kesbetmek üzere 11 teşrinievvel 1930 tarihli muahedenin tasdiknamelerile beraber aynı zamanda ve aynı tarzda teati edilecektir.

İhtiramatı faikamın kabulünü rica ederim Vikont Cenapları.

